

กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์  
มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา  
ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

A Strategic Management of Songkhla Vocational College for Sustainable  
in accordance with Standard Criteria of Asia Pacific Accreditation  
and Certification Commission (APACC)

มนัสมานี ชูเชิด

Manascha Chucherd

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จังหวัดสงขลา 90000

Songkhla Vocational College, Songkhla 90000

Corresponding Author : E-mail : Manasc1@hotmail.com

Received: 1 March. 2023; Revised: 8 May. 2023; Accepted: 22 May. 2023;

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก 2) เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก และ 4) เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก จำนวน 15 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 11 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 88 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน 2) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ด้าน และมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.93 จำนวน 1 ด้าน และเท่ากับ 0.87 จำนวน 1 ด้าน 3) การพัฒนากลยุทธ์ การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกด้าน และ 4) ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

**คำสำคัญ :** กลยุทธ์ การบริหารจัดการ การคงสภาพ

### Abstract

The purposes of this research were 1) to study a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) 2) to create a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) 3) to develop a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) and 4) to assess a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC). Sample of the research were 15 specialists of educational quality assurance in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC), 11 experts of educational quality assurance, 4 executives and 88 teachers and 18 educational personnel. The research instruments were documentary analysis form, focus group form and questionnaire

The research results found that 1. A strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) consists of 6 aspects. 2. The creation of strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) have an Index of item-Objective Congruence (IOC) at 1.00 for 4 aspects, at 0.93 for 1 aspect and at 0.87 for 1 aspect. 3. The development of strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) have an Index of item-Objective Congruence (IOC) at 1.00 for all aspects. 4. The satisfaction of executives, teachers and educational personnels towards a strategic management of Songkhla Vocational College for sustainable in accordance with standard criteria of Asia Pacific Accreditation and Certification Commission (APACC) of the overall was at a high level.

**Keywords :** strategic, management, sustainable

## 1. บทนำ

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคคลให้มีองค์ความรู้ในตัวเองและสามารถพัฒนาเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพหรือที่เรียกว่า “ทุนมนุษย์” ซึ่งมองว่าทรัพยากรมนุษย์จะกลายเป็น ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนองค์กร ผ่านการใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ของบุคลากร [1] ดังนั้น การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอปรกับการบริหารจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้สามารถตอบสนองความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยในปัจจุบัน อาศัยหลักการภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 ที่กำหนดให้การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกตามมาตรา 49 ที่กำหนดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี [2]

จากกรอบของกฎหมายทางการศึกษาดังกล่าว การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะเมื่อเชื่อมโยงกับสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องเน้นการพัฒนาในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อผลักดันให้เกิดกระบวนการในการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีนโยบาย ส่งเสริมให้สถานศึกษาภายใต้สังกัดที่มีผลการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกในระดับดีมาก และดีเยี่ยม พัฒนาสถานศึกษาเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและเตรียมพร้อมรับการประเมินระดับสากลในลำดับต่อไป

APACC (Asia Pacific Accreditation and Certification Commission) ได้รับการก่อตั้ง ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ในปี 2547 องค์กร APACC เป็นองค์กรระดับภูมิภาคภายใต้ CPSC รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินและรับรองคุณภาพการจัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ลงนามความร่วมมือในข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Agreement : MOA) ร่วมกับ APACC (Asia Pacific Accreditation and Certification Commission) เพื่อการประเมินและรับรองการจัดการศึกษาและฝึกอบรมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้เป็นที่ยอมรับในระดับเอเชียแปซิฟิก ตลอดจนในระดับนานาชาติ เพื่อให้คุณภาพและมาตรฐานของการจัดการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันและช่วยขับเคลื่อนการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาคต่อไป [3]

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา เป็นหนึ่งในสถานศึกษา จำนวน 32 แห่ง ที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ได้สมัครเข้ารับการประเมินเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560 ผ่านการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา (Onsite Visit) จากคณะกรรมการประเมิน ในวันที่ 25-27 มกราคม 2561 มีผลการประเมินอยู่ในระดับเหรียญทอง ด้วยคะแนน 456 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 91.2 โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญ คือ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดทำแผน

ปฏิบัติการ 4 ปี (4 Year Action Plan) เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ตามข้อเสนอแนะ (Recommendation) ของคณะกรรมการประเมิน เสนอต่อ CPSC และ APACC ภายในระยะเวลา 3 เดือน หลังประกาศผลการประเมิน ในการนี้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ได้ดำเนินการดังกล่าวล่าช้ากว่ากำหนด สืบเนื่องจากต้องแสวงหาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ให้ครอบคลุมตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน และได้รับการรับรองผลการรักษาภาพ การเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินในรอบ 2 ปี ตามเกณฑ์การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ระดับเหรียญทอง (2 ปี) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2563-2565

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา เพื่อแสวงหาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษา ในการกำกับดูแลและการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดการทรัพยากรบุคคล การวิจัยและพัฒนาภาพลักษณ์ขององค์กรและความยั่งยืน ทรัพยากรทางการศึกษาอื่น ๆ และการดูแลนักเรียน นักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ผ่านการรับรองการรักษาภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของการจัดการอาชีวศึกษา

## 2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
- 2.2 เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
- 2.3 เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก
- 2.4 เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

## 3. วิธีการดำเนินการวิจัย

### 3.1 ตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรต้น คือ กระบวนการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

ตัวแปรตาม คือ การคงสภาพของผลการประเมินการบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

### 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรอง คุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก จำนวน 15 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง

2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 11 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจง

3. การสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ในปีการศึกษา 2563 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 88 คน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 18 คน

### 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบบันทึกการสนทนากลุ่มการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

3.3.2 แบบสอบถามการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

### 3.4 การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

2. ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม และสร้างกรอบประเด็นคำถาม โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาหลักการตั้งประเด็นคำถามในการสอบถาม

2. สร้างกรอบประเด็นคำถามโดยนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาใช้ประกอบการสอบถาม

3. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาไปใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

1. ศึกษาตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ พร้อมกำหนดจุดประสงค์และหัวข้อของแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความสอดคล้องและความเหมาะสมของหัวข้อการประเมิน โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) [4] แบ่งเป็น 5 ระดับ และกำหนดเป็นค่าความพึงพอใจ ดังนี้ 5 คะแนน หมายถึงมากที่สุด 4 คะแนน หมายถึง มาก 3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง 2 คะแนน หมายถึง น้อย 1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

3. แก้ไขและปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา โดยกำหนดเกณฑ์ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50–5.00, 3.50–4.49, 2.50–3.49, 1.50–2.49 และ 1.00–1.49 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

### 3.5 ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา จากตำรา และเอกสารทางวิชาการ เพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกลยุทธ์ในการบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มาเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้วิจัย โดยมีผู้จัดบันทึก บันทึกเทปและสรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา โดยการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อร่วมตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมของกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

1) การศึกษาผลการประเมินและรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการรายงานผลตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน

2) การสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ในปีการศึกษา 2563 ที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

### 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence)

3. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence)

4. การประเมินผลการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ดังนี้

4.1 การศึกษาผลการประเมินและรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.2 การสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ในปีการศึกษา 2563 ที่มีต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

### 3.7 ระยะเวลาในการทำวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ปีการศึกษา 2562 ถึง ปีการศึกษา 2563

## 4. ผลการวิจัย

1. กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้างความตระหนักในวัฒนธรรมคุณภาพของสถานศึกษา 2) การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินการ ตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 4) การกำกับและติดตามการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5) การรายงานผลการขับเคลื่อนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ 6) การขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีความเห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ทั้ง 6 ด้าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ด้าน และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.93 จำนวน 1 ด้าน และเท่ากับ 0.87 จำนวน 1 ด้าน

3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีความเห็นว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ทั้ง 6 ด้าน โดยทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

4. สถานศึกษาได้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการตามข้อเสนอแนะ (Recommendation Action Plan) ตามที่ คณะกรรมการประเมินได้ให้ข้อเสนอแนะ ภายใต้การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาทั้ง 6 ด้าน และได้รับการรับรองการรักษาสภาพสถานศึกษาผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ระดับเหรียญทอง (2 ปี) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2563-2565

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความพึงพอใจต่อการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

## 5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ได้ข้อค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นหลักตามผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน โดยกลยุทธ์ดังกล่าว มีความสอดคล้องกับการบริหารโดยวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับระบบสังคมของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ทรัพยากรทางการบริหาร อาทิ บุคลากร การบริหารจัดการ 2) กระบวนการ (Process) การดำเนินงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่การมีส่วนร่วมของบุคลากร การดำเนินการ การกำกับและติดตาม การรายงานผลการดำเนินงาน 3) ผลลัพธ์ (Output) เป็นผลที่เกิดจากการปฏิบัติในกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย และ 4) ผลกระทบ (Outcome) ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ [5] สอดคล้องกับแนวคิด [6] ที่กล่าวว่า ระบบใดระบบหนึ่งจะประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ข้อมูลนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลงาน (Output) ที่มีความสัมพันธ์และทำหน้าที่ร่วมกันเป็นวัฏจักร เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยรวมมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปในทุกด้าน ทั้งนี้ เพราะกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยดังกล่าวมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยที่เหมาะสม กล่าวคือ มีการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ในการสร้างกลยุทธ์ ทำให้ได้กลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชาและนำไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคณาจารย์ การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผลการสร้างกลยุทธ์ การพัฒนาคณาจารย์ของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการเตรียม ความพร้อมของผู้เรียน ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน และด้านการสร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ โดยมีผลการประเมินความสอดคล้อง ของความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด [7]

3. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน การประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยการสอบถาม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งทุกด้านมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทั้งนี้ เพราะ มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการในแต่ละกลยุทธ์อย่างเป็นระบบครบถ้วน มีความชัดเจนด้านภารกิจ และบทบาทความเกี่ยวข้องของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด [8] ที่ได้กล่าวว่า ลักษณะของกลยุทธ์ที่ดีต้องมีความชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้จริงและเป็นการทำงานแบบบูรณาการทั้งหน่วยงาน และสอดคล้องกับงานวิจัย [9] ที่ได้กล่าวถึงการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติร่วมกันไว้ว่า ต้องมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ตลอดจน สื่อสารให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับรู้เป้าหมาย ให้ความรู้สร้างความเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน

4. สถานศึกษาได้รับการรับรองการรักษาสภาพสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (APACC) ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งหมดตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาตั้งแต่การวางแผน การจัดการ การสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม เพื่อให้การปฏิบัติงาน เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความเป็นมาตรฐานตามที่คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะ สอดคล้องกับ [10] ที่กล่าวว่า การกำหนดและ ปฏิบัติงานตามกลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารเพื่อคงสภาพ เนื่องจากการปฏิบัติงานตามแผนงานเป็น การบริหารเพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา มีความพึงพอใจต่อการใช้กลยุทธ์ การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และรับรองคุณภาพ สถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะ การมีกลยุทธ์ทำให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยพัฒนา และยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง สามารถขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ [11] ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่า ช่วยทำให้องค์กร มีทิศทางในการดำเนินงาน อย่างชัดเจน พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหาร รวมทั้ง ช่วยให้องค์กรสามารถคาดการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และยกระดับผลการปฏิบัติงานอันจะส่งผลให้องค์กรบรรลุ ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด และสอดคล้องกับผลการศึกษการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก [12]

## 6. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

### สรุปผล

1) กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ประกอบด้วย 6 ด้าน

2) การสร้างกลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ด้าน และมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.93 จำนวน 1 ด้าน และเท่ากับ 0.87 จำนวน 1 ด้าน

3) การพัฒนากลยุทธ์ การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกด้าน

4) ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ การใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

### ข้อเสนอแนะ

#### ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการตามกลยุทธ์การบริหารจัดการทั้ง 6 ด้านให้เชื่อมโยงกัน อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นกลยุทธ์การบริหารจัดการที่ผ่านการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัยที่ชัดเจน ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ รวมทั้ง มีผลสัมฤทธิ์จากการนำไปใช้ในเชิงประจักษ์อย่างชัดเจน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามคู่มือการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการ เนื่องจากได้กำหนดภารกิจ ช่วงเวลาของการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน ปรากฏผลสัมฤทธิ์ในเชิงประจักษ์ รวมทั้ง ผู้รับผิดชอบมีความพึงพอใจในการดำเนินการตามคู่มือดังกล่าว

#### ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมิน และรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ในสถานศึกษาอื่น ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้น เอเชียแปซิฟิก เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์กับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา

2. ควรศึกษาการใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาให้คงสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาอื่นที่ไม่ได้ดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษา ด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ว่ามีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับใด

## 7. เอกสารอ้างอิง

- [1] กันยารัตน์ จันทรสว้าง และสุภาวดี พรหมบุตร (2562). *ทุนมนุษย์กับการเปลี่ยนแปลง : กระบวนทัศน์ใหม่ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. วารสารวิทยาการจัดการ. 6 (2), 209-222.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2559). *คู่มือการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- [4] ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2553). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- [5] จันทราณี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. นนทบุรี : บุ๊คพอยท์.
- [6] ประชุม รอดประเสริฐ. (2547). *นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- [7] จิราภรณ์ จันทา, ธิติรัตน์ จันทะหิน และจิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2564). *กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารสันติศึกษา ปรีทรรศน์ มจร. 9 (5) กรกฎาคม-สิงหาคม : 1964-1980.
- [8] Martinez, Mario & Wolverton, Mimi. (2009). *Innovative Strategy Making in Higher Education*. Charlotte, North Carolina : Information Age Publishing.
- [9] สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วมสำหรับ โรงเรียนที่จัดการศึกษาร่วมกัน*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [10] ณัฏฐธัน ะวิพงษ์. (2557). *กลยุทธ์การบริหารการคงสภาพของสถานศึกษาดีเด่น*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [11] สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2547). *การบริหารเชิงกลยุทธ์แนวคิดและทฤษฎี*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [12] ชลธิชา ร่มโพธิ์รี. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.